

Lokaal akkoord Kerngezond Dalfsen 2.0

Dalfsen, 29 juni 2023

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Rijksbeleid	3
2.1 Het nieuwe Sportakkoord.....	3
2.2 Sportakkoord II en GALA	4
3. Huidige invulling Lokaal akkoord Een Kernegezond Dalfsen.....	4
3.1 Lokaal akkoord Een Kernegezond Dalfsen	4
3.2 Uitvoering Lokaal akkoord Een Kernegezond Dalfsen	4
4. Gemeentelijk beleid	5
5. De huidige gemeentelijke situatie en ontwikkelingen.....	5
5.1 De huidige gemeentelijke situatie	5
5.2 Ontwikkelingen.....	7
6. Het Lokaal akkoord Kernegezond Dalfsen 2.0	7
6.1. Inleiding.....	7
6.2 Invulling ambities in het Lokaal akkoord Kernegezond Dalfsen 2.0	7
6.3 Keuze thema's in het Lokaal akkoord Kernegezond Dalfsen 2.0	9
6.4 Organisatorische inbedding	10
6.5 Financiën en evaluatie	12
Bijlage I - Herijkingsmatrix.....	12

1. Inleiding

Op 14 december 2022 is het Hoofdlijnen Sportakkoord II 'Sport versterkt' ondertekend door vier strategische partners: het ministerie van VWS, NOC*NSF, VNG/VSG en POS. Samen slaan zij de handen ineen om drie ambities te realiseren: het versterken van het fundament, het vergroten van het bereik en het meer zichtbaar maken van de betekenis van sport. Hiermee wordt het landelijke Sportakkoord I voortgezet en herzien voor de komende jaren 2023 - 2026. De nadruk ligt op samenwerken om de kracht van sport beter te benutten. Het is aan elke gemeente om op gemeentelijk niveau hier nader invulling aan te geven. Als gemeente Dalfsen doen wij dit via het Lokaal akkoord Kerngezond Dalfsen 2.0.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 gaan we in op het Rijksbeleid, zoals verwoord in het nieuwe sportakkoord II en GALA, waarna in hoofdstuk 3 in hoofdlijnen ingegaan wordt op de huidige invulling van het lokaal akkoord. Vervolgens gaan we in hoofdstuk 4 in op het gemeentelijk beleid, waarna we in hoofdstuk 5 in hoofdlijnen inzicht geven in de huidige situatie en de ontwikkelingen die spelen. Vervolgens gaan we in hoofdstuk 6 in op de nadere invulling en keuzes die we maken in het Lokaal akkoord Kerngezond Dalfsen 2.0, hoe we dit gaan doen en organisatorisch vorm en inhoud geven.

2. Rijksbeleid

Het Rijksbeleid betreft het Sportakkoord II en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Hieronder gaan we nader op beide in.

2.1 Het nieuwe Sportakkoord

De ambities in het nieuwe Sportakkoord zijn groot. De sport staat voor nieuwe uitdagingen. De uitdagingen waar de sport voor staat zijn:

- Het sportaanbod bij sportaanbieders sluit (te vaak) onvoldoende aan op de veranderende behoefte van de sporter op zowel kwaliteit, veiligheid en toegankelijkheid.
- De uitstroom bij sportclubs in bepaalde groepen zoals 12- tot 18-jarigen is te hoog.
- Als volwassenen eenmaal zijn gestopt met sporten, komen zij moeilijk weer in beweging en terug bij de sportaanbieders.
- De ondersteuning van en dienstverlening aan de sportaanbieders is erg versnipperd.
- De maatschappelijke waarde van (top)sport is nog te beperkt zichtbaar.
- Sport en sportief bewegen zit te weinig in gedrag en routine van alle inwoners van Nederland.
- Als we als samenleving doorgaan op de huidige voet, is in 2040 één op de drie Nederlanders chronisch ziek.

Het Sportakkoord II kent de volgende drie ambities:

1. We werken samen aan een stevig fundament

De voorwaarden om te kunnen sporten en daar plezier aan te beleven, moeten verbeteren. Dat gaat over de mensen, organisaties, cultuur en materiële voorzieningen in de sport. Een belangrijk punt de komende jaren is het investeren in kwalitatief sterke sportaanbieders die toegankelijk en veilig voor iedereen zijn.

2. We werken ook aan een groter bereik

Daarmee bedoelen we dat meer mensen zich aangesproken en uitgenodigd voelen te gaan sporten en sport te beleven, bijvoorbeeld door drempels te verlagen, mensen te prikkelen en meer succesverhalen te delen.

3. We werken aan meer betekenis van sport

Betekenis gaat over de waarde van sport voor de maatschappij: energie, plezier en zingeving in het dagelijks leven door en van de sport zelf, maar ook een bijdrage aan het tegengaan van eenzaamheid en kansengelijkheid, of juist het bevorderen van gezondheid.

De thema's zijn:

- inclusie en diversiteit (voorheen: Inclusief sporten en bewegen)

- sociaal veilige sport (voorheen: Positieve sportcultuur)
- vitale sportaanbieders (voorheen: Vitale sport- en beweegaanbieders)
- vaardig in bewegen
- ruimte voor sport en bewegen (voorheen: Duurzame sportinfrastructuur)
- maatschappelijke waarde van topsport (voorheen: Topsport die inspireert)

2.2 Sportakkoord II en GALA

Naast een Sportakkoord II moeten gemeenten een GALA opstellen voor een gerichte lokale en regionale aanpak op het gebied van preventie, gezondheid en sociale basis. Deze beide akkoorden moeten ervoor zorgen dat er meer integraal gewerkt wordt, om zo bij te dragen aan de beweging naar 'de voorkant' waarin een gezonde samenleving centraal staat. De stip op de horizon is een gezonde generatie in 2040, met weerbare, gezonde mensen die kunnen opgroeien, leven, werken en wonen in een gezonde leefomgeving, en waarin sprake is van een sterke sociale basis. Waarin de fysieke en mentale gezondheid vanaf het prille begin, de eerste 1.000 dagen, wordt bevorderd en behouden, waar speciale aandacht uitgaat naar mensen in kwetsbare situaties en gezond ouder worden.

3. Huidige invulling Lokaal akkoord Een Kernegezond Dalfsen

3.1 Lokaal akkoord Een Kernegezond Dalfsen

Aansluitend op het toen geldende sportbeleid 'Een leven lang sporten en bewegen 2018 -2022' is in juni 2020 het Lokaal akkoord Een Kernegezond Dalfsen vastgesteld. Dit lokaal akkoord betreft de lokale invulling van gekozen ambities uit het landelijke sportakkoord en preventie akkoord. Per ambitie zijn doelstellingen opgesteld, waar door de aangesloten partijen aan is gewerkt. De betreffende ambities zijn:

- Ambitie: Kernegezonde samenwerkingspartners (vitale aanbieders)

De gemeente Dalfsen beschikt over vitale samenwerkingspartners die inwoners uitnodigen, uitdagen en verleiden tot een gezonde leefstijl.

Doelstellingen:

Inclusie en diversiteit (voorheen: Inclusief sporten en bewegen)

- Sport- en beweegaanbieders zijn vitaal (organisatie en financiën op orde) en toekomstbestendig.
- Sport- en beweegaanbieders beschikken over voldoende en goed opgeleid kader.
- Samenwerking tussen diverse partners als sport- en beweegaanbieders, onderwijs-, welzijns- en zorginstellingen en bedrijfsleven wordt uitgebreid.
- Kinderopvang, scholen en sportaccommodaties creëren een gezonde omgeving, zodat bewust en onbewust een gezonde leefstijl wordt gestimuleerd.

- Ambitie: Kernegezonde inwoners (inclusief sporten en bewegen)

Alle inwoners van de gemeente Dalfsen worden onbewust gestimuleerd een gezonde leefstijl na te streven, uitgaande van ieders mogelijkheden.

Doelstellingen:

Meer inwoners nemen deel aan sport- en beweegactiviteiten, met name kwetsbare doelgroepen. Sport en bewegen wordt meer en beter als middel ingezet om andere doelen te bereiken (o.a. m.b.t. eenzaamheid/ mentale gezondheid). Een brede motorische ontwikkeling van kinderen wordt gestimuleerd.

3.2 Uitvoering Lokaal akkoord Een Kernegezond Dalfsen

Door de enorme impact van de coronapandemie is de uitvoering van het Lokaal akkoord Een Kernegezond Dalfsen anders gelopen dan verwacht en voorzien. Zo gingen de sportaccommodaties een tijd op slot en werden vooral de binnensportaccommodaties hierbij hard getroffen. Volop werd gezocht naar alternatieven, zoals gebruik van openbare ruimte. Ondanks dat zijn er in samenspraak met lokale partners een aantal mooie resultaten voortgekomen uit het lokaal akkoord Kernegezond Dalfsen I zoals:

- Het bij inwoners weer onder de aandacht brengen van het aanwezige sport- en beweegaanbod via een seizoenskick-off in de verschillende kernen van de gemeente Dalfsen.
- Aandacht voor bewegen en sporten via een gezondheidsdag in Kulturhus Trefkoele+ in de Kern Dalfsen waarin tal van organisaties zich presenteerden en naast aandacht voor sport en bewegen ook aandacht was voor o.a. voeding.
- Kennisvergroting sportaanbieders via gerichte scholing.
- Introductie Healthy box in de gemeentelijke zwembaden om het zwemmen te promoten en te komen met een gezond alternatief voor snoepgoed.
- Versterking samenwerking door gezamenlijke Koningssspelen van basisscholen in de kernen Nieuwleusen en Dalfsen.
- Gezamenlijke EHBO- trainingen aan vrijwilligers sportverenigingen.
- Deskundige ondersteuning voor beter gebruik van de beweegtuin voor kwetsbare en vitale senioren, waarbij na het sporten gelegenheid is tot ontmoeting en samen koffie drinken.
- Ondersteuning specifiek sportaanbod, waaronder het G-voetbal.

4. Gemeentelijk beleid

In november 2021 is de nieuwe beleidsnota preventie “Dalfsen vitaal en veerkrachtig” vastgesteld door de gemeenteraad. Deze beleidsnota geldt als paraplu voor de beleidsterreinen binnen het sociaal domein waaronder sport en bewegen valt.

In de nota staan drie doelstellingen centraal, dit zijn:

- 1) Inwoners leven in een gezonde leefomgeving.
- 2) Inwoners zijn zelfredzaam.
- 3) Inwoners maken deel uit van een vitale samenleving.

Sport en bewegen is belangrijk. De basis van het uitvoeringsprogramma sport en bewegen 2024-2026 zal, in het verlengde van het sportbeleid “Een leven lang sporten en bewegen 2018-2022” en de preventienota “Dalfsen vitaal en veerkrachtig”, gericht zijn op een leven lang met plezier sporten en bewegen voor iedereen. Sport en bewegen draagt bij aan een gezonde en actieve leefstijl. Daarnaast verbindt sport en bewegen mensen en zorgt voor grote sociale betrokkenheid en participatie. Het kan daarom ook ingezet worden als middel om problemen op te lossen of doelen te bereiken. Dit moet dan wel gericht gebeuren, waarvan geen wonderen mogen worden verwacht. De rol van de gemeente is daarin verbindend, stimulerend en faciliterend.

We vinden het belangrijk dat alle inwoners van de gemeente Dalfsen de gelegenheid hebben om te sporten en te bewegen en daarnaast op te groeien in een gezonde en uitnodigende omgeving.

5. De huidige gemeentelijke situatie en ontwikkelingen

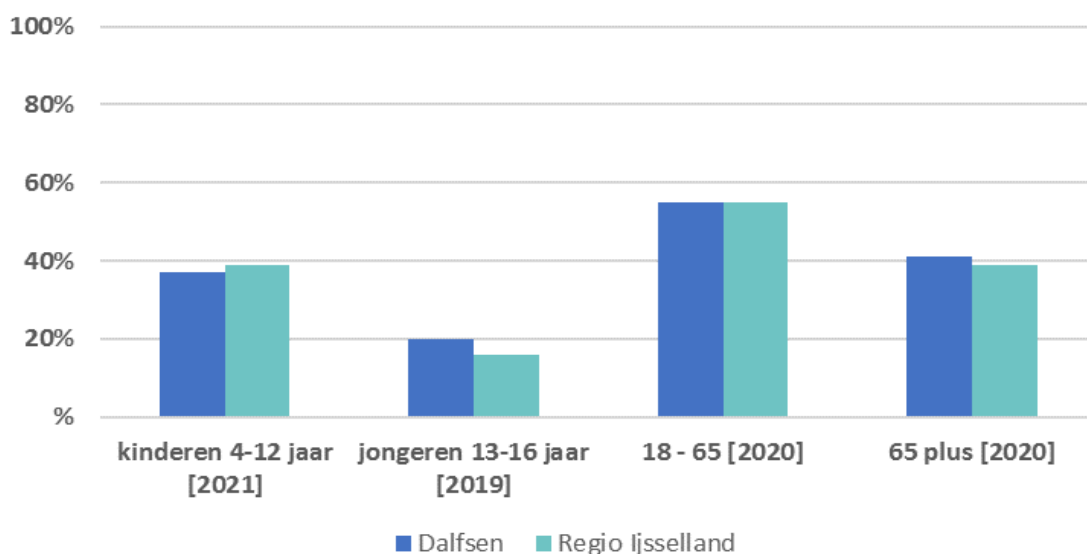
5.1 De huidige gemeentelijke situatie

Toegespitst op bewegen en sporten door inwoners en sportverenigingen is in hoofdlijnen de huidige situatie als volgt:

- bewegen en sporten door inwoners

Uit informatie van GGD IJsselland (bron IJssellandscan) blijkt dat het percentage inwoners dat voldoet aan de beweegnorm op het regionaal gemiddelde (49%) ligt. Jongeren (13-16 jaar) voldoen het minste aan de beweegnorm, maar ook bij de andere leeftijdsgroepen ligt het percentage onder de 60%.

Voldoet aan de bewegnorm

- beeld op basis van impact van de Coronapandemie

In verband met de coronapandemie is er door de GGD in het najaar van 2021 bij de Jeugd (13 – 16 jarigen) en in het najaar 2022 bij de volwassenen (18 - 64) en ouderen (65 - ...) een extra meting uitgevoerd. Uit deze extra metingen blijkt bij beide dat het voldoen aan de bewegnorm bewegen gelijk is gebleven ten opzichte van de vorige meting. Hieronder gaan we in het kort in op de resultaten van deze extra metingen toegespitst op bewegen en sporten.

a. Jeugd

	Dalfsen	Regio IJsselland
Makkelijk om te sporten of bewegen in mijn buurt	59%	49%
Loopt of fietst 5 dagen per week naar school	94%	93%
Sport wekelijks bij een sportclub, vereniging of sportschool	83%	76%
Wekelijks actief (sporten, bewegen) in de vrije tijd	92%	89%
Voldoen aan de bewegnorm (minstens één uur per dag)	20%	18%

b. Volwassenen en ouder

	Dalfsen volwassenen	Dalfsen ouderen	Dalfsen totaal	Regio IJsselland totaal
Sport minstens één keer per week	60%	40*%	55%	52%
Lid van een sportvereniging	34%	24%	31%	28%
Voldoen aan de bewegnorm	60%	40%	49%	47%
Ik beweeg meer	12%	11%	12%	14%
Ik beweeg minder	5%	2%	4%	8%

- sportverenigingen

Alle sportverenigingen zijn vrijwilligersorganisaties die, uitgezonderd met name enkele trainers van 1^e of selectieteams, geen personeel in loondienst hebben. Uit de in 2022 uitgevoerde verenigingsmonitor die door 21 sportverenigingen is ingevuld, waarvan: 12 door buitensportverenigingen en 9 door binnensportverenigingen komt als algemeen beeld naar voren dat sprake is van vitale verenigingen die vertrouwen hebben in de toekomst. Hierbij verwacht een groot gedeelte de komende jaren te gaan groeien qua ledenaantallen, waarbij met name bij een enkele binnensportvereniging het afgelopen jaar sprake was van een daling van het aantal leden. Uit de ingevulde verenigingsmonitor blijkt nadrukkelijk sprake van aandachtspunten, waaronder met name het vinden van vrijwilligers dat door

praktisch elke vereniging is genoemd. Hiernaast noemen circa de helft van de verenigingen als aandachtspunt: de accommodatie, interne organisatie en sponsoring.

- overig sport- en beweegaanbod

Hiernaast zijn er in de gemeente Dalfsen verschillende sportaanbieders gevestigd, waaronder sportscholen. Ook zijn er tal van organisaties, zoals welzijnsorganisatie Saam Welzijn, ouderenbonden en diverse losse groepen met sport- en beweegaanbod.

5.2 Ontwikkelingen

Conform landelijk beeld zien we de laatste jaren, met name sinds de coronapandemie haar intrede deed, dat er meer gebruik wordt gemaakt van de openbare ruimte. Zo zien we dat er meer gewandeld, meer gefietst, maar ook dat binnensportaanbieders, zoals sportscholen, of losse groepjes oefeningen in de openbare ruimte doen. Ook zien we dat meer inwoners naar sportscholen gaan om op zelfgekozen tijdstippen in groepsverband of individueel te kunnen sporten. Hiernaast zien we een ontwikkeling dat steeds meer organisaties, zoals (zorg)instellingen maar ook bedrijven, zich meer bewust zijn van het belang van beweging.

6. Het Lokaal akkoord Kerngezond Dalfsen 2.0

6.1. Inleiding

Hieronder gaan we in paragraaf 6.2 in op de nadere invulling van de drie ambities vanuit Sportakkoord II in het Lokaal akkoord Kerngezond Dalfsen 2.0. Vervolgens gaan we in paragraaf 6.3 nader in op de landelijke thema's waar we als gemeente via het uitvoeringsprogramma voor de jaren 2024-2026 nader invulling aan gaan geven. Hierna gaan we in paragraaf 6.4 in op hoe we dit organisatorisch vorm en inhoud geven, waarna we in paragraaf 6.5 ingaan op de financiën, evaluatie en monitoring.

6.2 Invulling ambities in het Lokaal akkoord Kerngezond Dalfsen 2.0

De drie ambities vanuit het Sportakkoord II zijn: het versterken van het fundament, het vergroten van het bereik en het zichtbaar maken van de betekenis van sport. In Dalfsen worden deze ambities meegenomen in het op te stellen uitvoeringsprogramma sport en bewegen 2024-2026 en wel als volgt:

- Wat doen we aan het versterken van het fundament in de gemeente Dalfsen?

We werken samen aan een stevig fundament. De voorwaarden om te kunnen sporten en bewegen en daar plezier aan te beleven, moeten verbeteren. Dat gaat over de mensen, organisaties, cultuur en materiële voorzieningen in de sport. Een belangrijk punt de komende jaren is het investeren in kwalitatief sterke sportclubs die toegankelijk en veilig voor iedereen zijn. De invulling hiervan vindt als volgt plaats:

- Coördinator sport & gezonde leefstijl voert gesprekken met sportaanbieders over o.a. knelpunten, uitdagingen en ambities. De opgehaalde data wordt, naast de verenigingsmonitor, gebruikt om passende ondersteuningsmogelijkheden te bieden.
- Er is aandacht voor knelpunten binnen sportverenigingen, die opgehaald worden vanuit gesprekken en de verenigingsmonitor. Er is specifieke aandacht voor vrijwilligersproblematiek.
- Stimuleren en faciliteren van de verbinding en samenwerking tussen sportverenigingen op kernniveau. We onderzoeken de kansen/mogelijkheden voor het oprichten van een sportplatform c.q. sportplatformen in de kernen van de gemeente Dalfsen.
- Het opstellen van een plan van aanpak in samenwerking met het kernteam en het Vrijwilligerspunt om sociale veiligheid en integriteit bij sportclubs te stimuleren en te ondersteunen. Onderdeel hiervan is het onder de aandacht brengen van de basiseisen sociaal veilig sporten. In het najaar van 2023 wordt een plan van aanpak opgesteld en uitgewerkt.
- Toegang, coördinatie en kwaliteit van clubondersteuning verbeteren op lokaal en regionaal niveau in samenwerking met de lokaal adviseur sport. In Dalfsen zijn lokale aanspreekpunten, de coördinator sport en preventie en buurtsportcoach(es). Regionaal participeert de gemeente Dalfsen in een regionaal netwerk met adviseurs sportverenigingen om zo een goed netwerk op te bouwen en te versterken.

- Faciliteren van voldoende kwalitatief goede, duurzame en toegankelijke binnen- en buitensportaccommodaties. Hierbij worden bij aanleg en vervanging van kunstgrasvelden afgezien van de toepassing van microplastics als infill. Hiernaast hebben we via actualisatie van het Beleidsplan spelen aandacht voor een beweegvriendelijke openbare ruimte.

- Wat doen we aan het vergroten van het bereik in de gemeente Dalfsen?

We werken ook aan een groter bereik. Daarmee bedoelen we dat meer mensen zich aangesproken en uitgenodigd voelen te gaan sporten en sport te beleven, bijvoorbeeld door drempels te verlagen, mensen te prikkelen en meer succesverhalen te delen. De invulling hiervan vindt als volgt plaats:

- Informeren over veelzijdig bewegen en stimuleren van samenwerkingen tussen sportaanbieders (en onderwijs) op veelzijdig bewegen.
- Informeren ouders/verzorgers via consultatiebureau over belang voldoende sporten en bewegen.
- Met betrokken partners samenwerken om inactieve jongeren in beweging te krijgen. O.a. door inzet van gamification (digitale middelen met spelelementen), het onderzoeken van andere vormen van lidmaatschappen en voorlichting over een gezonde leefstijl en middelengebruik op scholen.
- Stimuleren activiteiten voor alle leeftijden en de promotie van de Nationale Sportweek.
- Inzet van een buurtsportcoach met aandachtsgebied senioren en het vergroten van het netwerk rondom Uniek Sporten. Inzet van deskundigheidsbevordering en ervaringsdeskundigen. Regionale samenwerking op dit gebied vindt plaats door een regionale coördinator.
- Beter toegankelijk maken van het bestaande sport- en beweegaanbod voor inwoners in kwetsbare situaties, door samenwerking met diverse partners. Zo kan vraag en aanbod beter en sneller samengebracht worden. Op basis hiervan kan ook bepaald worden of nieuw aanbod gewenst is.
- Promoten bestaande regelingen, zoals Jeugdfonds Sport & Cultuur en de mogelijkheid bezien van invoering van een vergelijkbare regeling voor volwassenen.
- We stimuleren de samenwerking tussen lokale sportaanbieders en regionale/landelijke organisaties m.b.t. talentontwikkeling, o.a. door te participeren in Sportnetwerk Overijssel.

- Wat doen we aan het vergroten van de betekenis in de gemeente Dalfsen?

En we werken aan de betekenis van sport en bewegen. Betekenis gaat over de waarde van sport en bewegen voor de maatschappij: energie, plezier en zingeving in het dagelijks leven door en van de sport zelf, maar ook een bijdrage aan het tegengaan van eenzaamheid en kansenongelijkheid, of juist het bevorderen van gezondheid.

- Verbreden en inhoudelijk verdiepen van het in- en naschools activiteiten aanbod voor de basisschoolleerlingen op thema sport & spel. Daarbij is er aandacht voor kernspecifieke wensen. Naast sport & spelaanbod kent het in- en naschoolse activiteiten aanbod op de thema's gezondheid, cultuur, techniek en natuur.
- Continueren aandacht voor JOGG-aanpak; een gezonde leefstijl door middel van voldoende beweging, gezonde voeding, water drinken en voldoende slaap.
- Inzet op ondersteuning en verwijzing naar leefstijlinterventies.
- Versterken en verbeteren verbinding met de zorgpartners, onderwijs, sportclubs vanuit de interventies vanuit het GALA.
- Vergroten van het aanbod bij sportclubs voor senioren, onder andere via een buurtsportcoach met aandachtsgebied senioren die ook de verbinding met zorgpartners versterkt.
- Stimuleren van maatschappelijke betrokkenheid van sportverenigingen, door ze daarbij te ondersteunen, kansen/mogelijkheden onderzoeken voor het inrichten van een sportplatform c.q. sportplatformen in de kernen van de gemeente Dalfsen en in te spelen op trends en ontwikkelingen.
- Sportevenementen inzetten om lokale sportaanbieders te positioneren en versterken.
- (Lokale) sporthelden inzetten ter motivatie en inspiratie van sportprestaties onder inwoners van de gemeente Dalfsen

6.3 Keuze thema's in het Lokaal akkoord Kernegezond Dalfsen 2.0

Er zijn zes thema's benoemd in het Landelijk Sportakkoord II. Nadat we in het Lokaal akkoord Een Kernegezond Dalfsen met name hebben ingezet op twee thema's kiezen we er nu voor alle thema's terug te laten komen in het uitvoeringsprogramma voor de periode 2024-2026. Dit aangezien er veelal sprake is van dwarsverbanden tussen thema's en dit soms ook mogelijkheden biedt voor een meer integrale aanpak. Hierbij kiezen wij er zoveel mogelijk voor om op praktische wijze vorm en inhoud te geven aan deze thema's. Hieronder treft u een toelichting per thema aan, waaraan in het uitvoeringsprogramma sport invulling wordt gegeven.

- Vitale sport- en beweegclubs

Het thema Vitale sportclubs is gericht op een kwalitatief sterk, veilig en toegankelijk sportaanbod voor iedereen. De aandacht ligt bij het verstevigen van de basis: kwalitatief goede mensen, voldoende uitvoeringscapaciteit en een effectieve ondersteuningsstructuur voor sportaanbieders. De kwaliteit in de sportsector moet omhoog. Dit doen we door een norm voor pedagogische en didactische kwaliteit te ontwikkelen en zoveel mogelijk sportaanbieders te stimuleren aan die norm te voldoen. Dit geldt voor zowel sportverenigingen als andere georganiseerde sportaanbieders.

- Sociaal Veilige Sport

Het thema Sociaal Veilige Sport heeft als doel een basis te creëren waar iedereen veilig en met plezier kan sporten en sport beleven. Hiermee wordt het fundament van de sport verstevigd. Ongewenste situaties zoals discriminatie, grensoverschrijdend gedrag, doping en matchfixing zijn een bedreiging om met plezier te kunnen sporten. Door sport in de kern veilig en verantwoord te organiseren, waarbij normen worden gesteld in lijn met de huidige maatschappelijke context, dragen we bij aan een sterker fundament.

- Inclusie en diversiteit

Met het thema Inclusie en diversiteit werken we vooral aan het vergroten van het directe bereik, door aanbod passend en toegankelijk te maken en meer mensen hiermee te verleiden. Hiermee wordt de kansengelijkheid om te kunnen sporten vergroot. In de verbinding met sociale veiligheid (sociale drempels) en toegankelijkheid van sportaccommodaties (praktische drempels) werken we met dit thema ook aan het versterken van het fundament. Inzetten op het vergroten van de sociale toegankelijkheid heeft een effect op de zichtbaarheid van de betekenis van sport: meer mensen voelen zich welkom, veilig en ervaren wat sport betekent.

- Vaardig in Bewegen

Het thema Vaardig in Bewegen streeft naar kansen voor ieder kind en iedere jongere om vaardig en veelzijdig te sporten en bewegen – onder de juiste begeleiding – waarbij plezier en ontwikkeling centraal staan. De basis voor een leven lang sporten en bewegen wordt gelegd in de jeugd. Waar onze nadruk eerder vooral op motorische vaardigheden lag, vinden we het van belang dat kinderen naast deze vaardigheden ook ontdekken waar zij hun sportplezier uit halen en wat bij hen past als sport- of spelvorm.

- Ruimte voor sport en bewegen

Ruimte voor sport en bewegen is gericht op het creëren van een toekomstbestendige sportinfrastructuur die uitnodigend, faciliterend en toegankelijk is voor iedereen. We leggen meer verbindingen tussen ruimte voor sport en bewegen en andere relevante domeinen, zoals natuur, energie en wijkontwikkeling. Door meer onderzoek naar en kennisdeling over maatschappelijk verantwoorde exploitatiemodellen en efficiënt ruimtegebruik van sportvoorzieningen te doen, kunnen we de maatschappelijke waarde van die voorzieningen vergroten en bijdragen aan de betekenis die sport heeft voor andere domeinen. Door meer aandacht te schenken aan de spreiding, toegankelijkheid en bereikbaarheid van voorzieningen dragen we binnen het thema Ruimte voor sport en bewegen ook bij aan een breder bereik van sport.

- Maatschappelijke waarde van topsport

Het thema maatschappelijke waarde van topsport heeft als streven om de maatschappelijke waarde van topsport zo groot mogelijk te maken. Voor de gemeente Dalfsen geldt dat we inzetten op breedtesport. Hoewel de gemeente geen directe focus heeft op het bevorderen van topsport zelf erkennen we de kracht van topsport als instrument om sociale cohesie, gezondheid, persoonlijke

ontwikkeling en gemeenschapsbetrokkenheid te bevorderen. Zo participeren we in het netwerk van Sportnetwerk Overijssel en willen we o.a. ook een sterkere verbinding maken in de samenwerking tussen lokale en regionale partijen die topsport willen bedrijven.

6.4 Organisatorische inbedding

Lokale functionarissen

De gemeente Dalfsen neemt deel aan de Brede Regeling Combinatiefuncties 2023-2026. Er zijn meerdere lokale functionarissen werkzaam waaronder in de functie van coördinator sport en preventie en buurtsportcoach als ook op het gebied van cultuur. Ingezet wordt op het vergroten van het aantal fte's van lokale functionarissen. Deze uitbreiding zal samen met het kernteam en lokale organisaties gerealiseerd worden. Hierbij wordt specifiek gekeken naar de inzet op doelgroepen, zoals de doelgroep senioren of het versterken van lokale sportaanbieders.

De coördinator sport en preventie zorgt voor:

- het coördineren van de acties per thema welke afgesproken zijn in het lokaal sportakkoord.
- waar nodig een bijdrage leveren in de uitvoering van de acties.
- evaluatie uitvoering lokaal sportakkoord per thema.
- het opstellen van de uitvoeringsagenda.
- inhoudelijke afstemming met de Adviseur Lokale Sport.
- samen met de Adviseur Lokale Sport beoordelen welke ondersteuning toegevoegd kan worden aan de thema's.
- het werven van nieuwe samenwerkingspartners.
- evalueren van de thema's en acties.

Samenwerkingspartners

Volop wordt ingezet op samenwerking met samenwerkingspartners. O.a. gesprekken tussen de coördinator sport en preventie en relevante samenwerkingspartners moeten ervoor zorgen dat de initiatieven op het gebied van sport voldoende draagkracht hebben en versterking plaatsvindt.

Kernteam

Vanaf het begin is er een kernteam, de begeleidingsgroep, betrokken geweest bij het lokale akkoord. Het kernteam is een vertegenwoordiging van gemeente, lokale sport en het maatschappelijk veld. De gemeente neemt binnen het kernteam de rol van voorzitter op zich. Het kernteam zorgt voor:

- het vaststellen van de jaarlijkse uitvoeringsagenda.
- minimaal 2 evaluatiemomenten per jaar met alle partners.
- werving relevante stakeholders; sportclubs, ondernemers in de sport en maatschappelijke instellingen (onderwijs, welzijn en gezondheidszorg).
- toekomstbestendig maken van lokaal sportakkoord op langere termijn.
- werven van partners die op een andere wijze een bijdrage willen leveren om de ambities/acties uit het lokaal sportakkoord te verwezenlijken.
- evaluatie uitvoering lokaal sportakkoord.
- regionale afstemming van de uitvoeringsagenda.

Met welke samenwerkingspartners gaan we dit doen?

6.5 Financiën en evaluatie

- Financiën

Uitvoeringsbudget sportakkoord

Voor de uitvoering van het Lokaal akkoord Kernegezond Dalfsen 2.0 is vanuit het uitvoeringsbudget Sportakkoord II voor 2023 t/m 2025 € 20.517,- beschikbaar voor de uitvoering van initiatieven in het akkoord. Voor 2026 is dit bedrag nog niet bekend, maar zal iets lager zijn.

- Evaluatie en monitoring

Via bestaande leefstijlonderzoeken van de GGD blijven we de kernindicatoren m.b.t. sport, bewegen en gezondheid monitoren. Daarnaast focussen we ons vooral op wat de verschillende initiatieven hebben opgeleverd, door o.a. na afloop met de initiatiefnemers een korte gesprek te hebben om hun initiatief te evalueren en in kaart te brengen wat hun initiatief hun inziens heeft opgeleverd. Wat ging er goed? Wat ging er minder goed en op welke manier kunnen we hier in de toekomst rekening mee houden? Ook werken we mee aan evaluatie en monitoring van het Rijk.

Bijlage I - Herijkingsmatrix

Opgaven en ambities	Toelichting	In te vullen door gemeente
Kernteam	Beschikken over een kernteam dat de regie voert over de herijking en uitvoering van het lokaal Sportakkoord. Dit kernteam bestaat ten minste uit vertegenwoordigers van de gemeente, de lokale sportsector en maatschappelijke organisaties (welzijn, gezondheidszorg, onderwijs).	Samenstelling: Vertegenwoordiger welzijnsorganisatie Saam Welzijn Vertegenwoordiger Kulturhus de Spil Twee vertegenwoordigers van de lokale sportsector Twee vertegenwoordigers beleid gemeente Dalfsen, waarvan één fungeert als voorzitter Coördinator Sport & Preventie
Coördinator sport en preventie	Inzetten van een coördinator sport en preventie . Deze functionaris: 1) coördineert de herijking en uitvoering van het lokaal Sportakkoord. 2) legt de verbinding met de lokale uitvoering van GALA en het integrale plan van aanpak voor de Brede SPUK. Gemeenten kunnen vanuit de Brede Regeling Combinatiefuncties middelen inzetten voor het aanstellen van deze functionaris.	Naam coördinator sport en preventie: Saake Malestein E-mailadres: s.malestein@dalfsen.nl
Monitoring en evaluatie	Meewerken aan activiteiten rondom monitoring en evaluatie die in het kader van het Sportakkoord en de Brede SPUK plaatsvinden in de periode 2023–2026.	Ja. Toelichting: Vanuit de gemeente Dalfsen werken we mee aan M&E rondom het Sportakkoord en de Brede SPUK in de aangegeven periode. We delen onze ervaringen graag met andere gemeenten en leren ook graag van anderen! Daarnaast denken we dat het voor de toekomst (van gem. Dalfsen) belangrijk is om mee te praten met de M&E. Op deze manier hopen we vroegtijdig koers te bepalen voor de periode na 2026.
Het fundament op orde	Hoe wordt het fundament (vitale sportaanbieders, duurzaam beleid) van de lokale sportsector versterkt? Denk hierbij aan veiligheid, kwaliteit en toegankelijkheid.	Toelichting: -In het najaar van 2023 wordt een uitvoeringsprogramma sport en bewegen opgesteld om de doelstellingen vanuit het lokaal akkoord concreet te vertalen naar acties. Deze acties worden lokaal afgestemd met sport -en beweegaanbieders, welzijn -en maatschappelijke organisaties en onderwijs. -Er wordt een lokaal plan ontwikkeld m.b.t. een sociaal veilige sportomgeving i.s.m. het kernteam
Vergroten bereik	Hoe wordt het bereik (draagvlak partners, deelname partners) van het lokale Sportakkoord vergroot? En hoe zorgen we er daarmee voor dat het aantal mensen die we in beweging brengen groeit? Het gaat hierbij om het aanspreken van nieuwe doelgroepen en groepen mensen die te	Toelichting: -Door de herijking van het sportakkoord wordt er een link gelegd met het lokaal preventieakkoord “Dalfsen vitaal en veerkrachtig” en het GALA. Hierdoor zal het bereik vergroot worden en heeft het sportakkoord een meer

	weinig sporten en bewegen.	<p>integrale functie.</p> <p>-In Dalfsen wordt sport, bewegen en cultuur op dit moment zichtbaar onder de naam Kernegezond Dalfsen. Dat is ook de naam van het lokaal akkoord. Dit zorgt voor herkenbaarheid bij lokale organisaties en inwoners.</p> <p>-Middels een extern onderzoek zal worden gekeken naar de positionering van Kernegezond Dalfsen binnen de gemeente Dalfsen. Doel is om ontwikkelingen omtrent het sportakkoord en het GALA af te stemmen en zo integraal mogelijk te benaderen.</p> <p>-Om relevante doelgroepen te bereiken zal er gekeken worden naar de specifieke inzet van (nieuwe) functionarissen.</p> <p>-Gesprekken tussen de coördinator sport & gezonde leefstijl en relevante samenwerkingspartners moeten ervoor zorgen dat de initiatieven o.h.g.v. sport voldoende draagkracht hebben. Naast initiatieven willen we het huidige sport en bewegen in de gemeente versterken. Deze twee factoren dragen hopelijk bij aan de draagkracht en daarmee het vergroten van het bereik.</p>
Meer (zichtbare) betekenis	Hoe wordt de betekenis van sport op lokaal niveau zichtbaar gemaakt en benut (podium topsport benutten, verbinding met GALA, IZA, School & Omgeving)? Dit betreft vooral de verbinding met en tussen domeinen (zorg, sport en bewegen, onderwijs, gezondheid). Denk hierbij ook aan het benutten van topsport om de maatschappelijke waarde van de sport in de etalage te zetten.	<p>Toelichting: Sport en bewegen zal middels het herijkte sportakkoord en het nieuwe uitvoeringsprogramma ook als middel ingezet worden om een aantal GALA thema's te bereiken.</p> <p>Sport en bewegen krijgt, net als cultuur en een gezonde leefstijl, een podium via KernegezondDalfsen.nl en de daarbij horende social media platforms</p>
Betrekken lokale partners	Bij de herijking van het lokaal Sportakkoord wordt aantoonbaar gestreefd naar het betrekken van het merendeel van sportclubs, ondernemers in de sport en maatschappelijke instellingen . Herijking is zichtbaar een proces dat de hele lokale gemeenschap aangaat.	<p>Beschrijving (voorbereiding) proces: In gesprek met sportclubs, ondernemers in de sport en maatschappelijk instellingen zal er gekeken worden naar, voor deze samenwerkingspartners, passende betrekking in het sport en bewegen binnen de gemeente Dalfsen. De gemeente neemt hier een proactieve rol in door deze partijen te verwelkomen. Het is daarna aan deze partijen om daarop aan te haken. Hiermee willen we voorkomen dat we 'trekken aan een dood paard' en de kans op energieke samenwerkingspartners vergroten.</p>
Sociale veiligheid en integriteit	In de periode 2023–2026 gaat de gemeente (in samenspraak met het kernteam) werken aan een plan van aanpak om sociale veiligheid en integriteit op lokaal niveau bij alle sportaanbieders waarmee de gemeente een relatie heeft te stimuleren en ondersteunen .	<p>Beschrijving hoofdlijnen plan van aanpak: De gemeente Dalfsen zal lokaal, in samenwerking met het kernteam, een plan van aanpak sociale veiligheid en integriteit ontwerpen. Dit zal opgenomen worden in het uitvoeringsplan.</p>

Clubondersteuning	In de periode 2023–2026 gaan de gemeente, lokale clubondersteuners en adviseur lokale sport (samen met het kernteam) in gesprek om de toegang, coördinatie en kwaliteit van clubondersteuning op lokaal of regionaal niveau te verbeteren. De mogelijkheid om één loket voor clubondersteuning in te richten wordt hierbij onderzocht.	Beschrijving actiepunten verbetering clubondersteuning: -Van de lokale sportaanbieders halen welke specifieke ondersteuningsbehoefte er is vanuit de sportaanbieders. -De uitkomsten en mogelijkheden zullen hierbij onderzocht gaan worden.
Lokaal sportplatform	In de periode 2023–2026 onderzoekt de gemeente (in samenspraak met het kernteam en de adviseur lokale sport) de mogelijkheid om een lokaal sportplatform in te richten . Zo'n sportplatform brengt de lokale sportaanbieders samen met het oog op samenwerking, één aanspreekpunt voor en met de gemeente, en belangenbehartiging. Een vorm hiervan is een lokale sportraad.	In gemeente bestaat een lokaal sportplatform: Nee. De gemeente onderzoekt de mogelijkheid om een platform in te richten: Ja. Onderzoek zal plaatsvinden naar kansen/mogelijkheden voor het oprichten van een sportplatform c.q. sportplatformen in de grotere kernen (Dalflen, Nieuwleusen en Lemelerveld) van de gemeente Dalflen.
Inzet lokale functionarissen sport en bewegen (voorheen buurtsportcoaches)	Het herijkte Sportakkoord maakt duidelijk hoe lokale functionarissen die gefinancierd worden vanuit de BRC worden ingezet binnen de zes thema's van het Sportakkoord.	Toelichting koppeling lokale functionarissen sport en bewegen aan sportakkoord: De komende periode wordt gekeken naar de inzet van lokale functionarissen. Dit wordt gezamenlijk gedaan met andere beleidsterreinen binnen het sociaal domein, onderwijs en de lokale welzijnsorganisatie. De ambitie is om het aantal fte vanuit de Brede Combinatiefunctionaris Regeling uit te breiden en in te zetten op specifieke doelgroepen/organisaties. Hierin wordt gekeken naar verbreding van doelgroepen, koppeling met GALA/IZA thema's en doelstellingen beschreven in het uitvoeringsplan sport 2024-2026. Doelstelling is om meer zichtbaarheid te geven aan het lokaal akkoord Kernegezond Dalflen en het te schrijven uitvoeringsplan sport i.c.m. cultuur en GALA/ IZA.

